

Οδηγός Εκπόνησης Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Διά Βίου Μάθηση και Ηγεσία στην Εκπαίδευση-Επιστήμες της Αγωγής Lifelong Learning and Leadership in Education-Education Sciences

Εισαγωγή

Με βάση τις διατάξεις του Άρθρου 5, παρ. 4 του ν.3685/2008, όπως τροποποιήθηκε στο Άρθρο 27, παρ. 1, του ν. 3794/4-9-2009, τη Γνωμοδότηση του Γραφείου Πρυτανείας ΑΠΘ (υπ' αριθμό 15127/13-4-2016) {«δεν υπάρχει δυνατότητα ομότιμου καθηγητή να αναλάβει, μετά τη συνταξιοδότησή του, την επίβλεψη νέας διπλωματικής εργασίας ενεργού μεταπτυχιακού φοιτητή, ακόμη και αν συμμετέχει στη διδασκαλία του συγκεκριμένου ΠΜΣ» (III, σ. 3)}, σύμφωνα με την παρ.1 της εγκυκλίου του ΥΠΠΕΘ (υπ.αριθμ.163204/Ζ1/29-9-2017 εγκύκλιος ΥΠΠΕΘ), καθώς και τη νέα διευκρινιστική εγκύκλιο (υπ.αριθμ.168247/Ζ1/09-10-2018) του ΥΠΠΕΘ¹, και τον Εσωτερικό Κανονισμό του ΑΠΘ (άρθρο 7, παρ. 2), καθορίζεται ότι για κάθε μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια, ο/η οποίος/α παρακολουθεί Π.Μ.Σ. που απονέμει Μ.Δ.Ε., ορίζεται από τη Γ.Σ., ύστερα από πρόταση της Σ.Ε., ένα μέλος Δ.Ε.Π. ως επιβλέπων/ουσα. Η Σ.Ε. και ο/η επιβλέπων/ουσα έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας. Ερευνητές/τριες αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, οι οποίοι/ες είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. μπορεί να ορίζονται συνεπιβλέποντες/ουσες του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη Γ.Σ. του Τμήματος τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο/η επιβλέπων/ουσα και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή ερευνητές/τριες των βαθμίδων Α', Β' ή Γ', οι οποίοι/ες είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος.

1. Επιβλέποντες/ουσες και διάρκεια εκπόνησης

¹ Σύμφωνα με την παρ.1 της εγκυκλίου του ΥΠΠΕΘ (υπ.αριθμ.163204/Ζ1/29-9-2017 εγκύκλιος ΥΠΠΕΘ) και νέας διευκρινιστικής (9-10-2018) σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του ν.4485/17 (Α'114) τα προγράμματα τα οποία έχουν ιδρυθεί με τις προγενέστερες του ν.4485/17 (Α'114) διατάξεις, θα λειτουργήσουν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 με βάση τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του ν.4485/17 (Α'114) διατάξεις, αποκλειστικά και μόνο για τα θέματα που αφορούν στη φοίτηση (πχ. πρόγραμμα σπουδών, πιστωτικές μονάδες, κλπ). Όσον αφορά στο σύνολο των θεμάτων λειτουργίας του προγράμματος (π.χ. όργανα διοίκησης, κατανομές πόρων, αμοιβές διδασκόντων, κλπ.) θα εφαρμοστούν οι διατάξεις του ανώτερου νόμου.

Την επίβλεψη της εργασίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αναλαμβάνει ένας/μία κύριος/α επιβλέπων/ουσα, που είναι μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. Μέλη της εξεταστικής επιτροπής μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων Α.Ε.Ι. ή άλλοι ερευνητές/τριες αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, οι οποίοι/ες είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Προϋπόθεση για να συμπεριληφθεί κάποιος/α στην τριμελή επιτροπή είναι να έχει την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος. Σε κάθε τριμελή επιτροπή θα πρέπει να συμμετέχει κι ένα μέλος Δ.Ε.Π. του Τ.Ε.Π.Α.Ε.

Επισημαίνεται ότι το κάθε μέλος ΔΕΠ του ΤΕΠΑΕ μπορεί να αναλάβει ως επιβλέπων/ουσα συγκεκριμένο αριθμό εργασιών εκ των κατ' έτος εισελθόντων. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί το όριο να τροποποιηθεί σύμφωνα με τις ανάγκες λειτουργίας του ΠΜΣ, λαμβάνοντας υπόψη τον προγραμματισμό των διδακτικών υποχρεώσεων των μελών Δ.Ε.Π. για την επόμενη διετία, τον αριθμό των ενεργών φοιτητών/τριών καθώς και τον αριθμό των εργασιών που ήδη εποπτεύουν τα μέλη Δ.Ε.Π., μετά από εισήγηση της Σ.Ε.

Η διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας είναι ένα (1) εξάμηνο.

Σε περίπτωση αδυναμίας ολοκλήρωσης της διπλωματικής εργασίας εντός του προβλεπόμενου χρόνου, ο/η φοιτητής/ρια δύναται να αιτηθεί παράτασης, για την ολοκλήρωση της Δ.Ε., έως και ένα έτος, εφόσον όμως έχει ακολουθήσει όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες, (α) είτε έως και τον ορισμό τίτλου και επιβλέποντος/ουσας της ΔΕ (β) είτε έως και την κατάθεση της ενδιάμεσης έκθεσης όπως περιγράφονται παρακάτω (σελ. και βλέπε πίνακα Ι).

2. Διαδικασία ανάληψης διπλωματικής εργασίας- Επιλογή θέματος

Κατά την έναρξη του 3^{ου} εξαμήνου προσδιορίζονται από τη ΣΕ του ΠΜΣ σε συνεργασία με τους διδάσκοντες καθηγητές κατηγορίες θεμάτων για την εκπόνηση των διπλωματικών εργασιών. Οι φοιτητές/τριες έως το τέλος του 2^{ου} μήνα του 3^{ου} εξαμήνου προτείνουν τρία θέματα που εντάσσονται στις κατηγορίες των θεμάτων που θα έχουν ανακοινωθεί, αναφέροντας τη σειρά προτίμησης των θεμάτων. Το κάθε ένα από τα τρία θέματα θα πρέπει να εντάσσεται σε διαφορετική κατηγορία. Η ΣΕ εισηγείται μέχρι το τέλος του 3^{ου} εξαμήνου στη ΓΣ του Τμήματος τους επιβλέποντες/ουσες των διπλωματικών εργασιών, η οποία είναι το αρμόδιο όργανο για τη λήψη σχετικών αποφάσεων και τη διαχείριση αυτών των θεμάτων (βλ. Παράρτημα ΙΙΙ)

Η συνεννόηση, η συνέπεια στις υποχρεώσεις από την πλευρά των φοιτητών/τριών και η συστηματική συνεργασία με τους/τις επιβλέποντες/ουσες αποτελούν ουσιαστικές προϋποθέσεις για την ομαλή διεξαγωγή και ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας. Συνιστάται να διευκρινίζονται από την αρχή οι όροι και οι απαιτούμενες προϋποθέσεις που οι επιβλέποντες/ουσες θέτουν προκειμένου να αναλάβουν την εποπτεία της ΔΕ και να γίνει μια από κοινού συμφωνία αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα διεξαγωγής της εργασίας.

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια επιθυμεί αλλαγή θέματος, μπορεί να υποβάλει αίτηση προς τη Γ.Σ. του Τμήματος, η οποία αποτελεί και το αρμόδιο πλαίσιο για τη διαχείριση σχετικών θεμάτων.

Η διπλωματική εργασία είναι ατομική, πρέπει να χαρακτηρίζεται από στοιχεία πρωτοτυπίας και να έχει ερευνητικό χαρακτήρα.

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία συγγράφεται στην Ελληνική γλώσσα. Με αιτιολογημένη εισήγηση του/ης επιβλέποντος/ουσας και απόφαση της Γ.Σ. είναι δυνατή η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας σε άλλη γλώσσα.

Η ΜΔΕ μπορεί να κατατεθεί προς κρίση και να υποστηριχθεί προφορικά, μόνο εφόσον έχουν ολοκληρωθεί επιτυχώς όλες οι υποχρεώσεις του μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας στα μαθήματα του μεταπτυχιακού προγράμματος στο οποίο τα πλαίσια εκπονείται και η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

3. Έκταση, Βασικές Οδηγίες και Δομή της ΔΕ

Κατά την εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας θα πρέπει να ακολουθείται η τυπολογία του συστήματος APA (http://synedrio.edu.gr/ara_ver2.pdf) ή της MLA (Modern Language Association, <https://style.mla.org/> και εναλλακτικά <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/747/01/>) και η έκταση της Διπλωματικής Εργασίας θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 20.000-30.000 λέξεων (συμπεριλαμβανομένης της βιβλιογραφίας) χωρίς τα παραρτήματα.

Στη συνέχεια παρατίθεται ένα ενδεικτικό διάγραμμα* ενότητων διπλωματικής εργασίας που αποτελούν και κριτήρια αξιολόγησης, για την περίπτωση που έχει υιοθετηθεί η κλασική μεθοδολογική προσέγγιση για την εκπόνηση μεταπτυχιακής Δ.Ε. Σε κάθε περίπτωση, ανάλογα με την μεθοδολογική προσέγγιση που θα επιλεγεί, μπορούν να γίνουν αντίστοιχες προσαρμογές στις επιμέρους ενότητες. Αντίστοιχες σχετικές οδηγίες αναφέρονται σε σχετικά κεφάλαια βασικών εγχειρίδιων μεθοδολογίας έρευνας (για παράδειγμα, Creswell, 2001. Robson, 2010).

*πηγή: ΔΠΜΣ «Διοίκηση Ολικής Ποιότητας και Καινοτόμες Εφαρμογές στην Εκπαίδευση» http://qualedu.web.auth.gr/dpmsoliki/sites/default/files/files/dpms_odigossuggrafisdipwmatikwn.pdf (18.5.2017) και Οδηγός Εκπόνησης Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής», 2018-20, σ.4

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
ΔΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΜΕΡΟΣ I: ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ	
<ul style="list-style-type: none"> • ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ, ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ, (ΕΦΟΣΟΝ ΥΠΑΡΧΕΙ), • ΠΕΡΙΛΗΨΗ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΑΓΓΛΙΚΑ), • ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΕΝΝΟΙΕΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ • ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΙ 	<ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφικός προσδιορισμός και διατύπωση του σκοπού και των στόχων της μελέτης, καθώς και των κεντρικών εννοιών.
<ul style="list-style-type: none"> • ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ • ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ <ul style="list-style-type: none"> • ΣΑΦΗΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΣΤΟΧΩΝ 	<ul style="list-style-type: none"> • Κριτική αποτίμηση της συναφούς υπάρχουσας βιβλιογραφίας. • Χρήση βιβλιογραφικών αναφορών άμεσα σχετιζόμενων με το στόχο, τα ερευνητικά ερωτήματα ή τις υποθέσεις εργασίας. • Αναφορά σε προγενέστερες έρευνες. • Οι ερευνητικοί στόχοι αναδεικνύονται στο τέλος της ερευνητικής επισκόπησης.
ΜΕΡΟΣ II: ΠΟΙΟΤΙΚΗ-ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	
<ul style="list-style-type: none"> • ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ 	<ul style="list-style-type: none"> • Ερευνητική διαδικασία (αναλυτική παρουσίαση). • Σαφής - προσδιορισμός και διατύπωση σκοπού και ερευνητικών ερωτημάτων ή υποθέσεων της εργασίας. • Συμμετέχοντες (δείγμα, διαδικασία επιλογής). • Εργαλείο/α συλλογής δεδομένων.
<ul style="list-style-type: none"> • ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 	<ul style="list-style-type: none"> • Έμφαση στην επάρκεια ανάλυσης δεδομένων (στατιστική ή ποιοτική ανάλυση δεδομένων). • Κατάλληλη παρουσίαση και σωστή χρήση πινάκων, σχημάτων κ.ά. • Συνάφεια αποτελεσμάτων με σκοπό, ερευνητικά ερωτήματα ή υποθέσεις εργασίας.
ΜΕΡΟΣ III: ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	
<ul style="list-style-type: none"> • ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 	<ul style="list-style-type: none"> • Συζήτηση των ευρημάτων της εργασίας ανά ερευνητικό ερώτημα. • Σημασία και ερμηνεία των ευρημάτων, ανάλυση της συμφωνίας ή διαφωνίας με ευρήματα άλλων ερευνών. • Αναφορά σε περιορισμούς/αδυναμίες της έρευνας • Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες/ περαιτέρω αξιοποίηση των ευρημάτων
ΜΕΡΟΣ IV: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
ΜΕΡΟΣ V: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	

4. Εκπόνηση, Υποβολή Δ.Ε. και Διαδικασία Αξιολόγησης

Το χρονοδιάγραμμα εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι το ακόλουθο (ακολουθείται το ακαδημαϊκό ημερολόγιο του ΑΠΘ²):

- Έως το τέλος του δεύτερου πλήρους μήνα έναρξης των μαθημάτων του 3ου εξαμήνου σπουδών (30 Νοεμβρίου – 31 Απριλίου): Υποβολή αιτήματος και δήλωση Θέματος Διπλωματικής Εργασίας στη Γραμματεία του ΠΜΣ. Η Συντονιστική Επιτροπή αποδέχεται ή απορρίπτει (δικαιολογημένα) την αίτηση και προτείνει τον/την 2^ο και 3^ο αξιολογητή/τρια. Εν συνεχεία, η ΓΣ του τμήματος αποφασίζει αναλόγως.
- Στην αρχή του 3^{ου} εξαμήνου ανακοινώνονται από τη ΣΕ προτεινόμενες κατηγορίες θεμάτων για τις διπλωματικές εργασίες. Έως το τέλος του 2^{ου} μήνα του 3^{ου} εξαμήνου οι φοιτητές υποβάλουν πρόταση για τρία θέματα, με σειρά προτίμησης, τα οποία εντάσσονται σε διαφορετικές κατηγορίες. Η πρόταση περιλαμβάνει τον προτεινόμενο τίτλο και την κατηγορία θεμάτων στην οποία εντάσσεται. Έως το τέλος του εξαμήνου η ΣΕ προσδιορίζει ποιο από τα προτεινόμενα θέματα από τους φοιτητές θα επιλεγούν για εκπόνηση διπλωματικών εργασιών και εισηγείται στη ΓΣ του Τμήματος τους/τις επιβλέποντες/ουσες και τα μέλη των τριμελών επιτροπών για κάθε διπλωματική εργασία.
- Έως το τέλος του πρώτου πλήρους μήνα έναρξης του 4ου εξαμήνου σπουδών (31 Μαρτίου – 31 Οκτωβρίου): Υποβολή Ενδιάμεσης Έκθεσης προς τον/την επιβλέποντα/ουσα η και τα μέλη της αξιολογικής επιτροπής οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: (α) Σύντομη θεωρητική εισαγωγή, (β) Σκοπός και στόχοι ή ερευνητικά ερωτήματα ή και υποθέσεις της έρευνας (γ) Μεθοδολογία Έρευνας (εργαλείο/α συλλογής δεδομένων, πληθυσμός, δείγμα, μέθοδος επεξεργασίας και ανάλυσης των δεδομένων, πιθανοί περιορισμοί της έρευνας). Η Ενδιάμεση Έκθεση εγκρίνεται ή όχι από τα μέλη της αξιολογικής επιτροπής, με υπογραφή σε ειδικό έντυπο αφού πρώτα έχουν καταθέσει προς την/ τον μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια τις πιθανές παρατηρήσεις τους (Η έκταση της Ενδιάμεσης Έκθεσης μπορεί να είναι από 8000 – 15000 λέξεις – με μικρές αποκλίσεις).
- Έως το τέλος του 3^{ου} πλήρους μήνα του 4ου εξαμήνου σπουδών (20 Μαΐου – 15 Δεκεμβρίου): Υποβάλλεται η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία καθώς και κατάλογος όλων των διορθώσεων στις οποίες προέβη η/ο υποψήφιος/α σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της αξιολογικής επιτροπής.
- Έως τις 5 Ιουνίου και 20 Ιανουαρίου αντιστοίχως: Ο/Η επιβλέπων/ουσα υποβάλλει τις παρατηρήσεις του/της προς τον/την υποψήφιο/α και η γραμματεία του τμήματος ορίζει την ημερομηνία υποστήριξης των διπλωματικών. Η ημερομηνία μπορεί να είναι από τις 18/6 έως τις 30/6 και 15/2 έως 28/2 αντιστοίχως. Κατά την παρουσίαση είναι υποχρεωτική η διά ζώσης παρουσία του/ της υποψηφίου/ας και τουλάχιστον ενός από τα μέλη της αξιολογικής επιτροπής. Τα άλλα δύο μέλη μπορούν να συμμετάσχουν μέσω τηλεδιάσκεψης.
- Έως 31 Ιουλίου και 30 Απριλίου αντιστοίχως, υποβάλλεται η τελική μορφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

² https://www.auth.gr/academic_calendar

Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της Δ.Ε. και με τη σύμφωνη γνώμη του/της κύριου/ας επιβλέποντα/ουσας, το τελικό κείμενο θα πρέπει να παραδίδεται στα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής, έως τουλάχιστον 15 ημέρες πριν από την εξέταση. Όταν η επιτροπή κρίνει ότι η εργασία είναι ολοκληρωμένη, τότε ορίζεται η ημερομηνία παρουσίασης, λαμβάνοντας υπόψη τις 3 περιόδους που αναφέρονται παρακάτω στο χρονοδιάγραμμα (βλ. Παράρτημα Ι) .

Επισημαίνεται ότι για τις ΔΕ που θα ξεκινήσουν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 και το 2020-2021 ισχύουν οι παρακάτω ημερομηνίες για την υποβολή της ενδιάμεσης έκθεσης και της προφορικής υποστήριξης/εξέτασης:

Εισελθόντες/-ούσες ακαδ. έτους 2018 - 2019	Εισελθόντες/-ούσες ακαδ. έτους 2019 - 2020
Υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης έως 31/10/2020 Ημ/νίες υποστήριξης: 15/2 έως 28/2/2021	Υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης έως 31/3/2021 Ημ/νίες υποστήριξης: 18/6 έως τις 30/6/2021
Μετά από αίτημα παράτασης υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης έως 31/3/2021 Ημ/νίες υποστήριξης: 18/6 έως τις 30/6/2021	Υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης έως 31/3/2021 Μετά από αίτημα παράτασης υποβολή τελικής μεταπτυχιακής εργασίας έως 31/8/2021 Ημ/νίες υποστήριξης: 1/10/2021 έως 30/11/2021
Μετά από αίτημα παράτασης υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης έως 31/3/2021 Μετά από αίτημα παράτασης υποβολή τελικής μεταπτυχιακής εργασίας έως 31/8/2021 Ημ/νίες υποστήριξης: 1/10/2021 έως 31/10/2021	Μετά από αίτημα παράτασης υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης έως 31/10/2021 Υποβολή τελικής μεταπτυχιακής εργασίας έως 22/12/2021 Ημ/νίες υποστήριξης: 15/2 έως 28/2/2022
Μετά από αίτημα παράτασης που θα υποβληθεί έως τις 31/3/2021 υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης έως 31/8/2021 Υποβολή τελικής μεταπτυχιακής εργασίας έως 30/11/2021 Ημ/νίες υποστήριξης: 10/01/2022 έως 31/01/2022	Μετά από αίτημα παράτασης που θα υποβληθεί έως τις 31/10/2021 υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης έως 28/2/2022 Υποβολή τελικής μεταπτυχιακής εργασίας έως 20/05/2022 Ημ/νίες υποστήριξης: 20/6/2022 έως 5/7/2022

Η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας γίνεται δημόσια και δικαίωμα αξιολόγησης και βαθμολόγησης της εργασίας έχουν μόνο τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής.

Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, θα πρέπει να υποβάλλεται σε ηλεκτρονικό αρχείο (CD ή USB), η τελική μορφή του κειμένου της Δ.Ε. συμπεριλαμβανομένου και του ψηφιοποιημένου ή ηλεκτρονικού υλικού που ενδεχομένως θα έχει παραχθεί, στην Κεντρική Βιβλιοθήκη, στη Βιβλιοθήκη του ΤΕΠΑΕ, καθώς κι ένα αντίγραφο στη Διεύθυνση του ΠΜΣ (συνολικά 3 αντίγραφα). Οδηγίες για τη συγκεκριμένη διαδικασία θα αποστέλλονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Σε περίπτωση που από ένα μέρος ή και από το σύνολο της Δ.Ε. προκύψει κάποιου είδους επιστημονικής δημοσίευσης ή ανακοίνωσης σε συνέδριο ή έκδοσης ή οποιουδήποτε τύπου εμπορική αξιοποίηση, οφείλεται να αναφέρεται ευκρινώς ότι η συγκεκριμένη μελέτη ή υλικό παράχθηκε στο πλαίσιο του ΠΜΣ «Διά Βίου Μάθηση και Ηγεσία στην Εκπαίδευση-Επιστήμες της Αγωγής» του ΤΕΠΑΕ του ΑΠΘ, καθώς και το όνομα του/της επιβλέποντα/ουσας καθηγητή/τριας

Ζητήματα Δεοντολογίας

Στη Δ/Ε., όπως και σε κάθε επιστημονική εργασία, θα πρέπει να εμπεριέχονται και να αναδεικνύονται κριτικά απόψεις, στοιχεία και αποσπάσματα εργασιών άλλων συγγραφέων (αυτούσια ή παραφρασμένα), στα οποία να γίνεται ρητή αναφορά μέσω βιβλιογραφικών παραπομπών. Πρέπει δηλαδή, η συστηματική χρήση βιβλιογραφικών αναφορών στους συγγραφείς των οποίων το έργο έχει αξιοποιηθεί, να διέπει κάθε μεταπτυχιακή ΔΕ και να αποτελεί βασική πρακτική στο πλαίσιο **διασφάλισης των κανόνων προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων**, (βλ, σύστημα APA και σύστημα MLA). Σε αντίθετη περίπτωση, συνιστά λογοκλοπή και άρα ο/η φοιτητής/τρια παραπέμπεται στην Επιτροπή Δεοντολογίας του Α.Π.Θ.

Σημειώνεται ότι οποιαδήποτε πρακτική αφορά σε ανθρώπινα υποκείμενα, οφείλει να διέπεται από την τήρηση βασικών, κοινώς αποδεκτών και σύννομων κανόνων.

Συγκεκριμένα για άδεια διεξαγωγής έρευνας σε σχολεία σύμφωνα με το νόμο 4485/4-8-2017 Άρθρο 70 «ζζ)... Για έρευνα που διεξάγεται από μέλος του προσωπικού ή φοιτητή Α.Ε.Ι. δεν απαιτείται η εισήγηση ή γνώμη του Ι.Ε.Π. εφόσον το σχετικό αίτημα συνοδεύεται από εισήγηση της Επιτροπής Δεοντολογίας του οικείου Α.Ε.Ι. ή του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος, εφόσον πρόκειται για Παιδαγωγικό Τμήμα κατά την έννοια της περίπτωσης γ' της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3848/2010 (Α' 71)».

Ως εκ τούτου ο/η φοιτητής/τρια υποβάλλει στο Δ.Σ. του Τμήματος, Σχέδιο Έρευνας (η έκταση δεν θα ξεπερνά τις 3 σελίδες), και στο οποίο αναφέρονται:

- Σκοπός και Σημασία της έρευνας
- Μεθοδολογία της έρευνας
- Χρονοδιάγραμμα διεξαγωγής της έρευνας
- Ζητήματα Δεοντολογίας

Πιο Αναλυτικά βλ. Παράρτημα II

Παράρτημα Ι

Χρονοδιάγραμμα

Απαιτούμενες Διαδικασίες	Εισελθόντες ακαδ. έτους 2018 - 2019	Εισελθόντες ακαδ. έτους 2019 - 2020
Αναζήτηση ερευνητικών ενδιαφερόντων-βιβλιογραφία	Από τις αρχές του δεύτερου έτους	Από τις αρχές του δεύτερου έτους
Ανακοίνωση προτεινόμενων κατηγοριών θεμάτων από τη ΣΕ Επιλογή θέματος και υποβολή εντύπου δήλωσης θέματος στη Γραμματεία του ΠΜΣ	Φεβρουάριος 2020 Έως το τέλος του δεύτερου μήνα έναρξης των μαθημάτων του 3ου εξαμήνου σπουδών (31 Απριλίου 2020).	Σεπτέμβριος 2020 Έως το τέλος του δεύτερου μήνα έναρξης των μαθημάτων του 3ου εξαμήνου σπουδών (30 Νοεμβρίου 2020)
Έγκριση θέματος, Ορισμός. Επιβλέποντα/ουσας και αξιολογητών/τριών	Έως το τέλος του 3 ^{ου} εξαμήνου έγκριση Συντονιστικής Επιτροπής, και υποβολή σχετικής πρότασης καθώς και προτεινόμενων αξιολογητών για την αμέσως επόμενη ΓΣ του τμήματος	Έως το τέλος του 3 ^{ου} εξαμήνου έγκριση ή Συντονιστικής Επιτροπής, και υποβολή σχετικής πρότασης καθώς και προτεινόμενων αξιολογητών για την αμέσως επόμενη ΓΣ του τμήματος
Υποβολή Ενδιάμεσης Έκθεσης προς τον/την επιβλέποντα/ουσα η και τα μέλη της αξιολογικής επιτροπής	Έως το τέλος του πρώτου πλήρους μήνα του 4ου εξαμήνου σπουδών (31 Οκτωβρίου 2020)	Έως το τέλος του πρώτου πλήρους μήνα του 4ου εξαμήνου σπουδών (31 Μαρτίου 2021)
Υποβάλλεται η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία καθώς και κατάλογος όλων των διορθώσεων στις οποίες προέβη η/ο υποψήφιος/α σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της αξιολογικής επιτροπής.	Έως το τέλος του 3ου πλήρους μήνα του 4ου εξαμήνου σπουδών (15 Δεκεμβρίου 2020)	Έως το τέλος του 3ου πλήρους μήνα του 4ου εξαμήνου σπουδών (20 Μαΐου 2021)
Ο/Η επιβλέπων/σα υποβάλλει τις παρατηρήσεις του/της προς τον/την υποψήφιο/α και η γραμματεία του τμήματος ορίζει την ημερομηνία υποστήριξης των διπλωματικών. Η ημερομηνία μπορεί να είναι από τις 18/6 έως τις 30/6 και 15/2 έως 28/2 αντιστοίχως.	Έως τις 20 Ιανουαρίου 2021 αντιστοίχως	Έως τις 5 Ιουνίου 2021
Υποστήριξη Διπλωματικής Μεταπτυχιακής Εργασίας	Η ημερομηνία μπορεί να είναι από τις 15/2 έως 28/2 2021.	Η ημερομηνία μπορεί να είναι από τις 18/6 έως τις 30/6 2021.
Υποβολή της τελικής μορφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.	30 Απριλίου 2021	31 Ιουλίου 2021

Ο παρών οδηγός εκπόνησης διπλωματικών εργασιών του ΠΜΣ «Διά Βίου Μάθηση και Ηγεσία στην Εκπαίδευση-Επιστήμες της Αγωγής - Lifelong Learning and Leadership in Education-Education Sciences» εγκρίθηκε από την υπ.αριθμ 06/14-11-2019 Συνέλευση του Τμήματος και έχει ισχύ ως τα τέλη του 2022.

Παράρτημα II

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ Α/ΒΑΘΜΙΑΣ και Β/ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Υποβολή αιτήματος προς το **Διοικητικό Συμβούλιο** του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής του ΑΠΘ.

Θέμα: Έγκριση Δεοντολογίας για τη διεξαγωγή έρευνας

Περιεχόμενα: ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ενότητες σχεδίου έρευνας (η έκταση δεν θα ξεπερνά τις 3 σελίδες)

1. Σκοπός και Σημασία της έρευνας
2. Ερευνητικά ερωτήματα
3. Μεθοδολογία της έρευνας
4. Χρονοδιάγραμμα διεξαγωγής της έρευνας
5. Ζητήματα Δεοντολογίας

Για τα ζητήματα δεοντολογίας είναι αναγκαία η αναφορά (να εμπεριέχονται ως ακολουθούν) στη:

α) διασφάλιση της ενημερωμένης συναίνεσης των συμμετεχόντων στην έρευνα ή των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών/τριών, όταν η έρευνα απευθύνεται σε ανήλικους μαθητές/τριες,

β) διασφάλιση της ανωνυμίας των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα και της προστασίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων τους,

γ) πρόβλεψη της δυνατότητας συναίνεσης των συμμετεχόντων/ουσών (και των ανήλικων μαθητών/τριών) στην έρευνα, καθώς και η διαβεβαίωση της δυνατότητάς τους να διακόψουν τη συμμετοχή τους σε οποιοδήποτε στάδιο της διεξαγωγής της έρευνας,

δ) προστασία των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα από την έκθεση σε πιθανό σωματικό ή ψυχολογικό κίνδυνο, ή ταλαιπωρία ή άλλες δυσμενείς για τους/τις ίδιους/ίδιες επιπτώσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής τους στην ερευνητική διαδικασία.

Ειδικότερα:

Όσον αφορά στο **(α)** δηλαδή στη διασφάλιση της ενημερωμένης συναίνεσης των συμμετεχόντων/ουσών στην έρευνα ή των γονέων και κηδεμόνων των μαθητών/τριών, όταν η έρευνα απευθύνεται σε ανήλικους/ες μαθητές/τριες, ο/η ερευνητής/τρια είναι υποχρεωμένος/η να διασφαλίσει ότι όλοι οι συμμετέχοντες/ουσες (γονείς, μαθητές/τριες και εκπαιδευτικοί) στην έρευνα κατανοούν πλήρως:

- τους σκοπούς της έρευνας
- τη διαδικασία στην οποία πρόκειται να εμπλακούν
- τους λόγους για τους οποίους είναι απαραίτητη η συμμετοχή τους
- τον προαιρετικό χαρακτήρα της συμμετοχής τους
- τη δυνατότητά τους να αποχωρήσουν σε οποιαδήποτε στάδιο διεξαγωγής της έρευνας
- Ιδίως για την περίπτωση ερευνών οι οποίες περιλαμβάνουν συλλογή σωματομετρικών δεδομένων ή/και χρήση ιατρικών μηχανημάτων ή έρευνες οι οποίες αφορούν τις διατροφικές συνήθειες των μαθητών/τριών, επισημαίνεται ότι θα πρέπει επιπλέον να περιλαμβάνεται η πλήρης περιγραφή του τρόπου εξέτασης των μαθητών/τριών.

Για τη διασφάλιση της ενημερωμένης συναίνεσης των συμμετεχόντων της έρευνας, /η ερευνητής/τρια συντάσσει σχετική επιστολή, την οποία ενσωματώνει στο σχέδιο της έρευνας. Συνιστάται το κείμενο που απευθύνεται σε γονείς και κηδεμόνες να είναι σύντομο και να αναφέρεται στον ερευνητικό στόχο, το πλαίσιο εκπόνησης της έρευνας, τη διάρκεια απασχόλησης του παιδιού και την τηρούμενη δεοντολογία. Στην επιστολή επίσης θα πρέπει να προβλέπονται τα ακόλουθα πεδία: **αποδοχή συμμετοχής του/της συναινούντος/ούσης,**

μη αποδοχή του, ονοματεπώνυμο και υπογραφή και ημερομηνία συναίνεσης. Σε περιπτώσεις που η έρευνα απευθύνεται σε ανήλικους/ες μαθητές/τριες, απαιτείται η ρητή διαβεβαίωση σε γονείς και κηδεμόνες ότι το παιδί τους θα μπορεί να μη συμμετάσχει αν δεν θέλει και ότι θα μπορεί να διακόψει τη συμμετοχή του σε οποιοδήποτε στάδιο της διεξαγωγής της έρευνας.

Προσοχή: Το αίτημα θα πρέπει να κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος στον 2ο όροφο του Πύργου της Παιδαγωγικής

Παράρτημα ΙΙΙ
Έντυπο δήλωσης Δ.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Διά Βίου Μάθηση και Ηγεσία στην Εκπαίδευση-Επιστήμες της Αγωγής»

Θεσσαλονίκη, _____¹

Σύμφωνα με την απόφαση _____ της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ «Διά Βίου Μάθηση και Ηγεσία στην Εκπαίδευση-Επιστήμες της Αγωγής» του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και τον Κανονισμό του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, ορίζεται η τριμελής Εξεταστική Επιτροπή:

1. _____²
2. _____³
3. _____⁴

για να επιβλέψει την εκπόνηση της διπλωματικής εργασία του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας κ./κας _____

με τίτλο (ελληνικά):

(αγγλικά):

¹ Συμπληρώνεται από το Συντονιστικό του ΠΜΣ

² Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας

³ Συμπληρώνεται από το Συντονιστικό του ΠΜΣ

⁴ Συμπληρώνεται από το Συντονιστικό του ΠΜΣ